

Grundig udredning

Alt for mange indsatte har problemer af forskellig art (jf. »For ung til at være kriminel«, debatoplæg, Børnerådet, januar 2006). Det blokerer for, at de kommer ud af deres kriminelle løbebane. De indsatte skal derfor ved indsættelse eller ved første varetægtsfængsling udredes omkring deres sociale, fysiske, psykiske og uddannelsesmæssige forhold.

Udredningen skal bruges til at tilpasse de uddannelses- eller behandlingstiltag, som fængslet kan tilbyde den enkelte.

Alle indsatte skal deltage i aktiviteter, der forbedrer deres livssituation socialt, uddannelsesmæssigt, psykologisk og fysiologisk. De indsatte skal være forpligtede til at deltage i disse tilbud, og det skal være en betingelse for prøveløsladelse. Det kræver samtidig, at fængsler og sikrede institutioner får flere ressourcer i form af både relevant fagpersonale og tidsvarende faciliteter, så det reelt er muligt at lave kompetencegivende aktiviteter.

Et konkret mål må være, at alle forlader stedet med nye kompetencer.

Der skal uddannes uddannelsesvejledere i alle kriminalforsorgens institutioner, således at der kan laves en plan vedrørende arbejde eller uddannelse for hver enkelt indsat. Møgelkærmodellens tanker om samarbejde med uddannelsesinstitutioner uden for kriminalforsorgen skal udbredes og udvides. Foruden erhvervsuddannelser og lign. skal det medtænkes, hvordan man kan introducere kortere kurser i f.eks. svejsning, truckcertifikat, lastbilkørekort m.v., så korttidsafsonere også får muligheder for at opkvalificere sig.

Kognitiv terapi som vilkår for udgang og løsladelse

Manglende selvkontrol er en dokumenteret risikofaktor i forbindelse med kriminalitet, men der er gode erfaringer med behandling (SFI Campbell, »Det nytter at behandle unge hårde kriminelle«, 5/2008), f.eks. via kognitiv terapi, hvor den indsatte lærer at tage ansvar for sine handlinger og vælge at handle anderledes.

Studier fra USA, Canada og England viser, at kognitiv terapi kan være vejen frem, hvis man vil reducere tilbagefald til de kriminelle løbebaner. Hver fjerde

kom ud af kriminaliteten og kunne skabe sig en normal tilværelse.

Kognitiv terapi skal derfor være et vilkår for udgang eller prøveløsladelse. Man kan ikke tvinge et menneske til at forandre sig, men man kan give det muligheden for det. Motivationen må man arbejde med undervejs.

Bedre løsladelser

Inden løsladelse skal det sikres, at der er ordentlige forhold efter løsladelsen. Kriminalforsorgen skal følge indsatte i deres liv efter løsladelse, så der opnås ordentlig planlægning, sammenhæng og overgang fra fængsel til frihed. Kriminalforsorgen skal derfor have kompetencer til at lægge en plan for den indsatte, som skal realiseres efter løsladelse. Planen skal sikre, at der er bolig, job/uddannelsesplan og en mentor tilknyttet ved løsladelse. Det er særlig vigtigt, at dette bruges i forbindelse med prøveløsladelser, sådan at den indsatte kan forpligtes til at deltage i efterværnet.

Flere pensionspladser

Nogle indsatte har brug for en længerevarende udslusning for at komme på rette kurs. Derfor skal der oprettes flere pensionspladser og mulighed for længerevarende ophold. Der skal være vilkår knyttet til opholdet: Hvis udslusningsprogrammet i form af uddannelse, job og lign. ikke følges, kommer vedkommende tilbage i fængslet.

Det skal endvidere undersøges, om man kan bruge familiepleje eller netværk til de allermest udsatte.

Dispensationer til straffeattester

Når en tidligere kriminel skal søge arbejde eller optagelse på en uddannelse, skal der være bedre mulighed for, at kun de kriminelle handlinger, som er relevante for den pågældende arbejdsplads eller uddannelsesinstitution, fremgår af straffeattesten. Det skal være muligt at søge dispensation til at få en ren straffeattest med henblik på arbejde eller optagelse på studium. Der foretages en konkret vurdering af hele ansøgerens situation i hvert tilfælde. Begås ny kriminalitet, bortfalder dispensationen.